

Arbejdstilsynet
Arbejdsmiljøfagligt Center,
Postboks 1228
0900 København C

Sendes til:
postkasseMV@at.dk
amf@at.dk

Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven.

Arbejdstilsynet har i høringsmail af den 26. august 2015 vedlagt forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsmiljø (Risikobaseret tilsyn, offentliggørelse af navne på virksomheder under skærpet tilsyn, skærpelse af straffen m.v. og bemyndigelse til at udstede regler om offentliggørelse af arbejdspladsvurdering vedrørende elektromagnetiske felter).

I lovforslaget indgår blandt andet en ændring af lovens § 81 a, stk. 1, nr. 5, om Arbejdsmiljøklagenævnets sammensætning.

Således ændres § 81 a, stk.1, nr. 5 til: Et medlem indstillet af Dansk Arbejdsgiverforening og Landbrug og Fødevarer i fællesskab.

Sekretariatet for Arbejdsmiljøklagenævnet har noteret sig ændringen, som er i overensstemmelse med nævnets nuværende sammensætning.

Sekretariatet har til lovforslagets øvrige indhold ikke bemærkninger hertil, men skal henvise til de eventuelle høringssvar, som måtte komme fra de faglige organisationer, som er repræsenteret i Arbejdsmiljøklagenævnet.

Med venlig hilsen

Lisbet Jensen
Formand

11. september 2015

J.nr. 2015-0017-40902

Ankestyrelsen
Sekretariatet for
Arbejdsmiljøklagenævnet

Tegholmegade 3
2450 København SV

Tel +45 3341 1200
Fax +45 3341 1400
ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk
www.ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Arbejdstilsynet
Landskronagade 33
2100 København Ø

Arbejdsmiljørådets
sekretariat
Landskronagade 33
2100 København Ø
Tel +45 72 20 85 72
post@amr.dk
www.amr.dk

Den 22. september 2015

Høringssvar om udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven

Arbejdstilsynet har i brev af 26. august 2015 bedt Arbejdsmiljørådet som høringspart om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til ændring af arbejdsmiljøloven vedr. udmøntning af de dele af aftalen af 26. marts 2015 om 'En styrket arbejdsmiljøindsats', som forudsætter ændringer af arbejdsmiljøloven.

Arbejdsmiljørådet noterer med tilfredshed, at der er indgået en bred politisk aftale om 'En styrket arbejdsmiljøindsats', hvor indsatsen nu skal målrettes endnu mere mod de virksomheder, hvor arbejdsmiljøproblemerne er størst, så det samtidig sikres, at et dårligt arbejdsmiljø ikke bliver et konkurrenceparameter.

Den politiske aftale bygger i høj grad på de udspil, som Arbejdsmiljørådet præsenterede over for beskæftigelsesministeren i marts og december 2014. Arbejdsmiljørådet betonedede vigtigheden af, at arbejdsmiljøindsatsen hviler på konsensus fra det politiske niveau, over partsniveauet og ud på arbejdspladsniveau, da dette er grundlaget for at skabe reelle forbedringer og en langtidsholdbar arbejdsmiljøindsats.

Arbejdsmiljørådet bakker op om det overordnede formål med lovforslaget, hvor en ændret vægtning af det risikobaserede tilsyn er nødvendigt for at målrette indsatsen mod de virksomheder og brancher, hvor arbejdsmiljøproblemerne er størst. Samtidig er vi enige i, at det stikprøvebaserede tilsyn fortsat skal være en del af den samlede myndighedsudøvelse.

Arbejdsmiljørådet deltager i implementeringen af den politiske aftale på de områder, hvor inddragelse af rådet er forudsat i aftaleteksten, herunder gennem det lovbestemte regeludvalgsarbejde.

For at sikre en effektiv og succesfuld implementering er det helt afgørende at fastholde den konsensus, der ligger bag den politiske aftale ved at inddrage rådet som en aktiv medspiller og bidragsyder i implementeringssamarbejdet. Arbejdsmiljørådet vil derfor følge den samlede implementering af den politiske aftale tæt og ser frem til et konstruktivt samarbejde med beskæftigelsesministeren og Arbejdstilsynet om denne vigtige opgave.

For så vidt angår bemærkninger til de konkrete dele af lovforslaget henvises til de enkelte organisationers høringssvar.

Med venlig hilsen

Lisbeth Lollike
Formand for Arbejdsmiljørådet

Arbejdstilsynet
postkasseMV@at.dk og
Anne-Mette Fuglebjerg, amf@at.dk

Sofie Bisbjerg, sbi@at.dk
Inger-Marie Conradsen, imc@at.dk

KL's svar på høring over forslag til ændring af arbejdsmiljøloven (risikobaseret tilsyn, skærpet tilsyn, skærpet straf mv.)

Arbejdstilsynet har med brev af 26. august 2015 fremsendt høring over udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven. Efter at sagen har været genstand for politisk behandling i KL's Løn- og Personaleudvalg, giver lovudkastet KL anledning til følgende bemærkninger:

Ad. Risikobaseret tilsyn

KL ser positivt på, at Arbejdstilsynets udvælgelse af virksomheder til risikobaseret tilsyn i højere grad end hidtil basseres på en reel vurdering af, om de udvalgte virksomheder kan antages at have problemer med arbejdsmiljøet. KL lægger afgørende vægt på, at udvælgelse af virksomheder til et risikobaseret tilsyn sigter mod at identificere og afhjælpe mulige problemer i arbejdsmiljøet, mens det ikke bør være et mål i sig selv at udstede flest mulige påbud.

Via Arbejdsmiljørådet har KL lejlighed til at følge overvejelserne vedr. grundlaget for udvælgelse af virksomheder til risikobaseret tilsyn. KL ser med stor skepsis og bekymring på det forhold, at data om anmeldelser af ulykker og mulige erhvervs sygdomme tænkes anvendt som en del af grundlaget. Efter KL's vurdering er disse data ikke egnede til en sådan anvendelse, idet de har en helt foreløbig karakter, så længe de pågældende sager ikke er afgjort. Hertil kommer, at der er en risiko for, at anvendelse af anmeldelsesdata kan få indvirkning på sagsbehandlingen i arbejdsskadesager, fx hvis udvælgelse til et risikobaseret tilsyn i sig selv bliver tillagt vægt ved vurderingen af om sagen skal føre til anerkendelse eller ej.

I det hele taget spiller så mange usikkerhedsmomenter ind i forhold til anvendelse af anmeldelsesdata, ikke mindst i forhold til formodede erhvervs sygdomme, at det er stærk betænkeligt at anvende disse data med henblik på at udvælge virksomheder til risikobaseret tilsyn. En mulig erhvervs sygdom kan hidrøre fra "påvirkninger" fra flere forskellige arbejdspladser, og nogle syg-

Den 23. september 2015

Ref PMP

pmp@kl.dk

Dir 3370 3819

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370

Fax 3370 3071

www.kl.dk

1/3

domme udvikler sig over lang tid – måske også efter at en påvirkning er op-
hørt. Viden om sammenhænge mellem påvirkninger og sygdomme er ofte
ufuldstændig, og ny viden kan føre til, at vurderingen af en given sygdom æn-
dres, både i retning af en stærkere sammenhæng og en svagere. Desuden påvir-
kes tilbøjeligheden til at anmelde en mulig erhvervs sygdom af mange eksterne
forhold uden sammenhæng med den konkrete sygdom.

Ad. Skærpet tilsyn p.g.a. forbud fra Arbejdstilsynet

KL forstår forslaget således, at der tænkes indført en ny, særlig reaktionsform
fra Arbejdstilsynet i form af ”skærpet tilsyn”. KL er enig i, at Arbejdstilsynet
hurtigt bør følge op på alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, og
at udstedelse af forbud er udtryk for en sådan alvorlighed, navnlig når forbud
anvendes som reaktion mod en nærliggende og åbenbar risiko for en ulykke.

En måde at følge op kan være at offentliggøre navne på virksomheder, der
undergives ”skærpet tilsyn”. KL er imidlertid usikker på, om der vil ligge andet
og mere i en reaktionsform som ”skærpet tilsyn”. Det bør præciseres. Det bør
ligeledes præciseres, hvor længe en virksomhed vil kunne optræde med stem-
plet ”under skærpet tilsyn”. Som udgangspunkt må det antages, at virksomhe-
der efterkommer forbud og således retter op på de alvorlige fejl. Af samme
grund bør Arbejdstilsynets opfølgning i form af ”skærpet tilsyn” ske meget
hurtigt.

Ad. Skærpet straf for at overtræde arbejdsmiljøloven

KL tager til efterretning, at der er et politisk ønske om generelt at skærpe bø-
deniveauet for overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen. Hvis bødestaffet
skal have en præventiv virkning, vurderer KL, at der bør være større gennem-
skuelighed i, hvilken straf en virksomhed risikerer ved at overtræde arbejds-
miljøloven. De mange forskellige elementer, der indgår i beregning af bødestørrel-
sen, bidrager ikke til en sådan gennemskuelighed.

KL finder det i den forbindelse navnlig betænkeligt, at virksomhedens størrelse
i sig selv tillægges en skærpende betydning. En eventuel straf bør knyttes til
overtrædelsens karakter og alvorlighed, ikke til virksomhedsstørrelse.

KL er også betænkelig ved, at en tidligere bøde tillægges gentagelsesvirkning og
betragtes som en skærpende omstændighed uden hensyn til, hvilke forhold
bøden vedrører.

Samlet betyder de to momenter, at kommuner har en større risiko for at blive
ramt af det stærkt forhøjede bødeniveau – alene fordi de er store virksomheder
med mange enheder og arbejdspladser af forskellig art – uden at der foretages
en konkret vurdering af overtrædelsens art og karakter.

Ad forslagets øvrige elementer

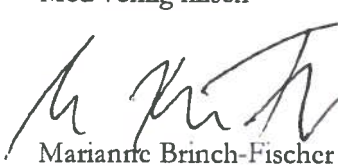
Forslagets øvrige elementer giver ikke anledning til bemærkninger fra KL's side.

Ad forslagenes kommunaløkonomiske konsekvenser

KL kan tilslutte sig, at forslagets enkelte elementer isoleret set ikke giver anledning til kommunaløkonomiske konsekvenser.

KL finder dog anledning til at påpege, at forslagets gennemførelse i forhold til risikobaseret tilsyn og skærpet tilsyn bør følges nøje, således at det sikres, at der ikke sker nogen skærpelse i håndhævnelsesniveauet med mulige økonomiske konsekvenser til følge.

Med venlig hilsen

Marianne Brinch-Fischer

Preben Meier Pedersen

Beskæftigelsesministeriet

postkasseMV@at.dk
amf@at.dk

Høringssvar om udkast til lovforslag til ændring af arbejdsmiljøloven, BM sag 20150031311

Danske Regioner har den 26. august modtaget forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø i høring med frist for bemærkninger den 23. september.

Lovforslaget udmønter den politiske aftale af 26. marts 2015 mellem den daværende regering og Venstre, Danske Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om en styrket arbejdsmiljøindsats. Aftalen supplerer 2020 strategien og skal bidrage til at sikre, at målene vil blive nået.

Lovændringen omhandler fire punkter: Risikobaseret tilsyn skal målrettes virksomheder med de største arbejdsmiljøproblemer, mulighed for offentliggørelse af virksomheder under skærpet tilsyn, skærpede straffebestemmelser og som led i implementeringen af direktiv om elektromagnetiske felter hjemmel til at stille krav om offentliggørelse af en virksomheds APV vedr. elektromagnetiske felter.

Tilrettelæggelsen af det risikobaserede tilsyn således, at en større andel af virksomhederne udtages på baggrund af indeksmodellen med henblik på at fokusere på de virksomheder med de største arbejdsmiljøproblemer, er efter Danske Regioners opfattelse et positivt tiltag. For så vidt angår parametre i indeksmodellen finder Danske Regioner, at arbejdsskader er en relevant indikator, men at data i så henseende bør basere sig på ankerkendte forhold. Oplysninger om anmeldte erhvervssygdomme bør derfor ikke indgå, da der er tale om data behæftet med stor usikkerhed om de bagvedliggende forhold.

Hvad angår mulighed for at offentliggøre navne på virksomheder, som er underlagt et skærpet tilsyn, i sammenhæng med det nuværende smileysy-

DANSKE
REGIONER

22-09-2015

Sag nr. 15/1788

Dokumentnr.

Malene Bett Vestergaard Sore
sen

Tel. 35298243

E-mail: Mvs@regioner.dk

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

stem, fremgår det ikke nærmere, hvorledes ordningen skal udfoldes, herunder tidsrammen for eksponeringen.

Side 2

Danske Regioner anerkender, at udvidelsen af område og indhold for skærpende og særligt skærpende omstændigheder kan virke præventivt.

Danske Regioner har ikke yderligere bemærkninger til det fremsendte forslag.

Med venlig hilsen

Malene Vestergaard Sørensen

Arbejdstilsynet
Arbejds miljøfagligt center (kontor for
Metoder og Virkemidler)
postkasseMV@at.dk og amf@at.dk

Hørings svar vedrørende forslag til ændring af arbejds miljøloven

Arbejdstilsynet har den 26. august 2015 fremsendt udkast til lovforslag om ændring af arbejds miljøloven med anmodning om bemærkninger senest onsdag den 23. september 2015. Nedenfor følger Dansk Arbejdsgiverforenings (DA) bemærkninger til det pågældende lovforslag.

23. september 2015
PCJ

Dok ID: 67753

Generelle bemærkninger

Indledningsvis henvises til det fælles høringssvar, som Arbejds miljørådet har sendt. DA tilslutter sig naturligvis fuldt ud de bemærkninger, som Arbejds miljørådet har givet. Nedenfor er således alene angivet bemærkninger til enkeltelementer i lovforslaget.

Bemærkninger til enkeltelementer i lovforslaget

Ad lovforslagets pkt. 1

Forslaget er en implementering af et EU-direktiv fra 2013 om minimumsfor skrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagerens eksponering for risici på grund af elektromagnetiske felter.

Ifølge det pågældende direktiv **kan** arbejdsgiverens vurdering på anmodning offentliggøres i overensstemmelse med den relevante EU-lovgivning. I lovforslaget står der, at arbejdsgiveren **har pligt til**, efter anmodning, at offentliggøre virksomhedens vurdering. Formuleringen i lovteksten bør efter DA's opfattelse være i overensstemmelse med den tekst, der anvendes i direktivet.

Ad lovforslagets pkt. 2, 3 og 4

DA har ikke bemærkninger til de pågældende forslag.

Ad lovforslagets pkt. 5

Forslaget giver hjemmel til at gennemføre initiativ 13 i den politiske aftale fra marts måned 2015. Det pågældende initiativ vedrører tilsyn med virksomheder, der groft overtræder reglerne.

Ifølge bemærkningerne til forslaget (side 10) foreslås det, "at det – i sammenhæng med den nuværende smiley-ordning på Arbejdstilsynets hjemmeside –

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Vester Voldgade 113
DK-1790 København V

Tlf. 33 38 90 00
www.da.dk

CVR 16834017
E-mail da@da.dk

gøres tydeligt, om virksomhederne, er under skærpet tilsyn, fordi de har modtaget et forbud fra Arbejdstilsynet. Dette vil ske ved, at de virksomheder, der er under skærpet tilsyn vil blive gjort offentligt tilgængelige på en liste på Arbejdstilsynets hjemmeside”.

DA vil foreslå, at man i bemærkningerne holder sig til den tekst, som er formuleret i den politiske aftale. Den lyder således: *”Det vil i tilknytning til den eksisterende smileyordning blive tydeliggjort på AT’s hjemmeside, hvilke virksomheder der er under skærpet tilsyn”.*

DA ønsker med dette forslag at fastholde intentionen i den politiske aftale, om at man anvender den eksisterende liste på Arbejdstilsynets hjemmeside, hvor det så kan tydeliggøres, hvem der er omfattet af et skærpet tilsyn. Med det fremsatte udkast til bemærkninger kan man få det indtryk, at der her bliver skabt hjemmel til at etablere en helt ny liste på Arbejdstilsynets hjemmeside, hvor virksomhederne kan hænges ud.

Ad lovforslagets pkt. 6 og 7

DA har ikke bemærkninger til de pågældende forslag.

Ad forslagets pkt. 8 og 9

Forslagene giver hjemmel til at gennemføre de skærpede straffebestemmelser fra den politiske aftales initiativ 12, om at grove overtrædelser skal give højere bøder.

Ad forslagets pkt. 8 fremgår (for så vidt angår spørgsmålet om, hvornår der foreligger særligt skærpende omstændigheder) under forslaget til nyt stk. 5, pkt. 3, *”at den pågældende tidligere er straffet for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen”.*

Det fremgår videre af bemærkningerne til forslaget på side 15 under pkt. 2.3.3.3., at *”Det foreslås, at enhver tidligere straf for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen inden for fire år forud for gerningstidspunktet for den aktuelle overtrædelse tillægges gentagelsesvirkning ved bødens udmåling”.*

Den tekst, der er foreslået i udkast til lovforslag, og særligt i bemærkningerne, er i strid med den afgrænsning af området for særligt skærpende omstændigheder, der er fastsat i den politiske aftale.

Ifølge den politiske aftale initiativ 12, 5. afsnit, pkt. 2, udvides området for særligt skærpende omstændigheder til de tilfælde, hvor *”virksomheden (jur enheden) tidligere er idømt en bøde for grov/alvorlig overtrædelse af arbejdsmiljøloven...”*

Efter DA’s opfattelse er det teksten fra den politiske aftale (*”...tidligere er idømt en bøde for grov/alvorlig overtrædelse...”*), der skal indgå både i selve lovtæksten og i bemærkningerne hertil.

På side 15 i bemærkningerne (afsnittet lige over pkt. 2.4.) er der en bemærkning om, at *”Det forudsættes, at den hidtidigt anvendte procentvise forhøjelse af bøden i gentagelsestilfælde bortfalder”.*

DA vil foreslå, at bemærkningen strammes op, således at det i overensstemmelse med formuleringen i den politiske aftale udtrykkeligt fremgår, at den hidtidige praksis bortfalder (og ikke blot forudsættes at bortfalde).

Endelig foreslår DA, at ordet "pr." i 3. sidste linje på side 14 i bemærkningerne ændres til "ved", således at bemærkningerne også her bringes i overensstemmelse med den politiske aftale (aftalens side 6, 5. afsnit, sidste ord).

Øvrige bemærkninger

I bemærkningerne på side 9, sidste linje i næstsidste afsnit, bør efter "...*indebære administrative fordele*" tilføjes "*både for Arbejdstilsynet og*". Sætningen vil herefter få følgende ordlyd: "*Varslingen vil i fremtiden foregå digitalt og ikke som i dag telefonisk, hvilket vil indebære administrative fordele både for Arbejdstilsynet og for virksomheden*". Teksten vil herved blive bragt i overensstemmelse med teksten i bemærkningerne på side 23, 2. afsnit, første linje.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Sign. Povl-Christian Jensen

Arbejdstilsynet
Arbejds miljøfagligt Center
Att: postkasseMV@at.dk og amf@at.dk

Ledernes høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsmiljø

Arbejdstilsynet har den 26. august 2015 fremsendt udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven med anmodning om bemærkninger senest onsdag den 23. september 2015. Hermed Ledernes bemærkninger.

København
den 18. september 2015

Generelle bemærkninger

Vi skal indledningsvis henvise til det fælles høringssvar, som parterne i Arbejds miljørådet har fremsendt. Lederne skal for en god ordens skyld oplyse, at vi fuldt ud står bag de bemærkninger, som Arbejds miljørådet har givet. Nedenfor angives derfor alene en enkelt supplerende bemærkning til lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslagets pkt. 5

Der er ikke overensstemmelse mellem formuleringerne i bemærkningerne til lovforslagets § 5 i henholdsvis "lovforslagets indhold" side 10 og "bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser" side 23. Lederne finder at formuleringen på side 23 er mest dækkende for indholdet i den politiske aftale, hvor der er en klar tilknytning til den eksisterende smiley-ordning.

Med venlig hilsen

Lars Andersen
Arbejds miljøchef

Lederne

Vermlandsgade 65
2300 København S

Telefon 3283 3283
Telefax 3283 3284

www.lederne.dk

Arbejdstilsynet

postkassemv@at.dk
amf@at.dk

Sagsnr. 14-399
Vores ref. NSOE
Deres ref.

Den 22. september 2015

Høring om udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven

LO har modtaget ”udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven” i høring.

Arbejdsmiljørådet har afsendt fælles høringssvar, hvori der også henvises til, at de enkelte organisationer i tilknytning hertil kan afgive supplerende bemærkninger.

LO har følgende supplerende bemærkninger:

Om arbejdsgivers pligt til, efter anmodning, at offentliggøre APV'en om EMF

Det anføres i bemærkningerne side 22: ”Fra antennerne udbredes strålingen til et større område, og naboerne kan forventes at udvise interesse i at følge med i virksomheders håndtering af de elektromagnetiske felter via en offentliggjort arbejdspladsvurdering. Det vurderes således, at behovet for offentliggørelse af risikovurderingen for disse virksomheder vil kunne afgrænses til de relativt få tilfælde, hvor der er interesserede naboer eller nabovirksomheder i samme ejendom.

LO deler ikke vurderingen af, at behovet for offentliggørelse kan afgrænses til interesserede naboer eller nabovirksomheder i samme ejendom.

Det er LO's opfattelse, at flere aktører har interesse i EMF fra sendere, dels ejeren af senderen, dels ejere af bygningen og nabobygninger (hvad enten de er bygherrer eller ej) og dels de udførende firmaer og deres ansatte. Interessen for at anmode om APV om EMF vedrører således ikke kun naboer. Også virksomheder, der udfører arbejde nær senderen, kan have behov for at modtage oplysninger fra ejeren af senderen og bygherren.

Det må forudses, at også bygningsejere samt arbejdsgivere og deres ansatte vil anmode om virksomheders APV. En byggevirksomheds EMF-APV kan således være til gavn for andre byggevirksomheder samt andre aktører.

Om forsøg med anmeldelse af risikobaseret tilsyn

Det fremgår af bemærkningerne side 9, at Arbejdstilsynet i 2016 og 2017 vil gennemføre et forsøg med at anmelde risikobaseret tilsyn på 2-3000 virksomheder inden for udvalgte brancher.

LO ønsker, at det tydeligt fremgår af lovforslaget, at midlertidige eller skiftende arbejdssteder ikke indgår i forsøget, således som det også eksplicit fremgår af den politiske aftale ”En styrket arbejdsmiljøindsats – Alle har ret til et sikkert og sundt arbejdsmiljø”, Initiativ 10.

Med venlig hilsen

Lizette Risgaard

Arbejdstilsynet
Arbejds miljøfagligt Center
Postboks 1228
0900 København C
Sendt pr. mail til: postkassemv@at.dk og amf@at.dk

Hørings svar om udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven

I brev af 26. august 2015 har Arbejdstilsynet bedt Akademikerne som høringspart om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til ændring af arbejdsmiljøloven vedrørende udmøntning af de dele af aftalen af 26. marts 2015 om 'En styrket arbejdsmiljøindsats', som forudsætter ændringer af arbejdsmiljøloven.

Generelle bemærkninger:

Akademikerne noterer med tilfredshed, at der er indgået en bred politisk aftale om 'En styrket arbejdsmiljøindsats', hvor indsatsen nu skal målrettes endnu mere mod de virksomheder, der har de største arbejdsmiljøproblemer, så det samtidig sikres, at et dårligt arbejdsmiljø ikke bliver et konkurrenceparameter.

Akademikerne bakker op om det overordnede formål med lovforslaget, hvor en ændret vægtning af det risikobaserede tilsyn er nødvendigt for at målrette indsatsen mod de virksomheder, hvor de største arbejdsmiljøproblemer forefindes. Samtidig mener Akademikerne, at det er afgørende, at det stikprøvebaserede tilsyn fortsætter med at være en del af den samlede myndighedsudøvelse, således ingen virksomheder på forhånd kan vide sig fri for tilsyn.

Særlige bemærkninger:

Akademikerne er tilfredse med, at der er i gangsat et arbejde med at forbedre indeksmodellen, som lægger til grund for udvælgelsen af de virksomheder, der udtages til det risikobaserede tilsyn. Herunder arbejdet med at undersøge, hvordan anmeldte arbejdsskader og erhvervs sygdomme kan indgå i grundlaget for udvælgelse af virksomheder til risikobaseret tilsyn. Akademikerne mener, at dette er af stor betydning for, at virksomheder, der har et dårligt psykisk arbejdsmiljø kan identificeres.

Akademikerne ser frem til at deltage i og følge implementeringen af aftalen, og vil henstille til, at der løbende følges op på, om de ønskede resultater med aftalen opnås. Herunder særligt, om aftalen er med til at

Den 23. september 2015
Sagsnr. S-2015-595
Dok.nr. D-2015-18566
msa/

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Nørre Voldgade 29, 3. sal
DK - 1358
København K.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

sikre at indsatsen rammer de virksomheder, der har et dårligt psykisk arbejdsmiljø.

Side 2 af 2

Med venlig hilsen

Malene Salskov Amby

D: 25354144

E: msa@ac.dk

Arbejdsmiljøfagligt Center
0900 København C

Sendt pr. mail til: postkasseMV@at.dk og
amf@at.dk

22. september 2015
AMH/mb

Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven

Gartneri- Land og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A) fremsender hermed høringssvar til udkast til lovforslag, som udmønter dele af den politiske aftale af 26. marts 2015, indgået mellem den daværende regering samt Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om en styrket arbejdsmiljøindsats.

Indledningsvist skal vi understrege, at GLS-A generelt støtter lovforslaget, herunder særligt initiativer om fokuseret indsats på de virksomheder, som har de største problemer og initiativer, som letter den administrative koordinering og gennemførelse af tilsynsindsatsen. Tiltag, som kan bidrage til et bedre arbejdsmiljø kombineret med en mere omkostningseffektiv tilsynsindsats.

Vi finder imidlertid, at der i det nuværende udkast er en række uhensigtsmæssige forslag, som ikke rammer formålet med gennemførelsen af ændringerne, eller kan have andre utilsigtede virkninger.

Vedr. lovforslagets § 1 stk. 5:

Om offentliggørelse af virksomheder, som er under skærpet tilsyn, på Arbejdstilsynets hjemmeside.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at det ”gøres tydeligt, om virksomheder er under skærpet tilsyn, fordi de har modtaget et *forbud* fra Arbejdstilsynet. Dette vil ske ved, at de virksomheder, der er under skærpet tilsyn, vil blive gjort offentligt tilgængelige på en liste på Arbejdstilsynets hjemmeside.”

Af lovtæksten fremgår det, at offentliggørelse kan ske på baggrund af Arbejdstilsynets ”*afgørelser*”. I bemærkningerne er dette, som det fremgår ovenfor, indskrænket til ”*forbud*”, som er et væsentligt mere snævert begreb. Den tilsigtede rækkevidde af forslaget er således uklart og lovtækt og bemærkninger bør afklares på dette punkt.

Derudover finder GLS-A, at det bør fremgå, at offentliggørelse ikke kan ske før udløb af en klagefrist eller endelig afgørelse af en klagesag. GLS-A finder det er betænkeligt, at virksomheder risikerer at blive offentligt miskrediteret, på baggrund af forkerte afgørelser, og det strider efter vores opfattelse med almindelige retssikkerhedsprincipper. Der er en reel og betydelig risiko for at dette kan forekomme, set i lyset af, at 60 procent af Arbejdstilsynets afgørelser, som virksomheder klagede over i 2013 blev omgjort. Heraf 36 procent i Arbejds miljøklagenævnet.

Endelig forspildes formålet med bestemmelsen, nemlig at motivere virksomheder til en øget forebyggelsesindsats, hvis listen af offentliggjorte virksomheder er utroværdig og behæftet med fejl og ukorrekte oplysninger.

Vedr. lovforslagets § 1 stk. 9:

Om ændring af straffebestemmelserne ved skærpene og særligt skærpene omstændigheder og differentiering af bøder efter virksomhedens størrelse, dvs. antal ansatte. Differentiering efter antal ansatte sker allerede i dag ved fastsættelse af "normalbøden" til en virksomhed.

Det foreslås, at sanktionere overtrædelser af arbejdsmiljøloven med højere bøder, således, at en bøde efter tillæg af skærpene og /eller særligt skærpene omstændigheder yderligere differentieres efter virksomhedsstørrelse med den følge, at store virksomheder får højere bøder end små virksomheder, målt på antal ansatte.

GLS-A finder at forslaget understøtter en yderligere skævvridning af strafudmålingen mellem store og små virksomheder, idet definitionen af en stor virksomhed alene bestemmes ud fra antal ansatte. Effekten af den økonomiske straf (bøde) har ingen sammenhæng med antal ansatte – og en virksomhed med mange ansatte kan i økonomisk størrelse være langt mindre end virksomheder med få ansatte.

Differentiering af bødestørrelse rammer desuden helt tilfældigt i forhold til sæsonvirksomhed afhængig af antal ansatte på et givent tidspunkt. Det fremgår således af bemærkningerne, at det er hensigten, at der lægges vægt på antallet af ansatte i hele virksomheden på *overtrædelsestidspunktet*. Det præciseres, at det ikke vil medføre højere bøde for en virksomhed med sæsonbeskæftigelse fx en forlystelsespark, hvis overtrædelsen finder sted uden for sæsonen og modsat – kan man udlede af teksten, vil en overtrædelse i sæsonen med mange ansatte medføre en forhøjet bøde. Bøden kan være dobbelt så stor hvis overtrædelsen har fundet sted i sæsonen.

Formålet med indførelse af differentierede bøder angives at være "at sikre, at store virksomheder får større bøder end små virksomheder, så bøderne rammer mere ensartet".

Forslaget om differentiering på baggrund af antal ansatte rammer ikke virksomhederne mere ensartet – tværtimod. Mange sæsonvirksomheder har i korte perioder store udsving i antallet af ansatte og kan i få uger være over 100 ansatte. Det gælder inden for landbrugsområdet særligt for frugt og grøntproduktion samt gartneri. Lovændringen vil for disse virksomheder betyde, at de i højsæsonen straffes med en bøde på op til 220.000 kr. for overtrædelse af arbejdsmiljøloven, mens de i lavsæsoner med få ansatte vil få en bøde på det halve. At sidestille

en virksomhed som i få uger har mange ansatte med en virksomhed som kontinuerligt beskæftiger hundredevis af ansatte, er i denne sammenhæng negativ forskelsbehandling af sæsonvirksomheder, som i realiteten er små virksomheder.

Derfor opfylder lovforslaget vedr. ændring af straffebestemmelserne ikke formålet med lovændringen, nemlig at bøderne skal ramme virksomhederne ensartet.

Det er GLS-A's opfattelse, at definitionen af store og små virksomheder skal ske ud fra principper som understøtter formålet med lovændringen og ikke ud fra opgørelsen af antal ansatte på overtrædelsestidspunktet.

GLS-A finder endvidere, at lovforslaget lægger op til en unødigt bureaukratisk opdeling af virksomheder efter antal ansatte. Det foreslås derfor, at reducere virksomhedsgrupperingerne fra 4 til 3 grupper og undlade en 75 procent forhøjelse af bøderne, således at bøderne differentieres efter 3 grupperinger: 0 - 9 ansatte (normalbøde) 10 - 99 ansatte (50 procent forhøjelse) og 100 ansatte eller flere (100 procent forhøjelse).

Vedr. lovforslagets § 1 stk. 2.

Om indstilling af medlemmer til Arbejdsmiljørådet og Arbejdsmiljøklagenævnet.

Det foreslås, at loven ændres, så det fremgår, at Dansk Arbejdsgiverforening og Landbrug og Fødevarer i fællesskab indstiller et medlem til henholdsvis Arbejdsmiljørådet og Arbejdsmiljøklagenævnet.

Forslaget sker som konsekvens af at SALA (Sammenslutningen Af Landbrugets Arbejdsgivere) blev opløst i 2012. GLS-A udgjorde en stor del af det tidligere SALA og organiserer virksomheder inden for det grønne område: Landbrug, Gartneri og Skovbrug. GLS-A er den eneste arbejdsgiverforening, som har overenskomster med LO forbund inden for disse områder. Dansk Arbejdsgiverforening har ingen medlemsorganisationer med overenskomstdækning på landbrugsområdet og Dansk Arbejdsgiverforening er i forvejen godt repræsenteret i både Arbejdsmiljørådet og Arbejdsmiljøklagenævnet.

GLS-A finder derfor, at loven ændres, så det fremgår, at GLS-A og Landbrug og Fødevarer i fællesskab indstiller et medlem til henholdsvis Arbejdsmiljørådet og Arbejdsmiljøklagenævnet.

Med venlig hilsen

GLS-A

Johnny Ulf Larsen

Arbejdstilsynet
Arbejds miljøfagligt Center
Postboks 1228
0900 København C

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 23. september 2015
SAGSNR.: 2015 – 3007/PEN
ID NR.: 366094

Pr. e-mail: postkasseMV@at.dk og amf@at.dk

Høring - over udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven

Ved e-mail af 26. august 2015 har Arbejdstilsynet, Arbejds miljøfagligt Center, anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovudkast.

Sagen har været behandlet i Advokatrådets Strafferetsudvalg, hvorefter Advokatrådet skal udtale følgende:

Lovforslaget giver overordnet set ikke Advokatrådet anledning til bemærkninger.

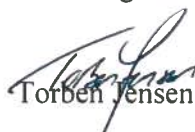
Advokatrådet skal dog henlede opmærksomheden på, at det af bemærkningerne til lovforslaget under pkt. 2.3.3.3 (på side 15) fremgår:

"Det foreslås at enhver tidligere straf for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen inden for 4 år forud for gerningstidspunktet for den aktuelle overtrædelse tillægges gentagelsesvirkning ved bødens udmåling. Den tidligere sag skal således være afgjort ved bodevedtagelse eller endelig dom inden for 4 år fra gerningstidspunktet for den aktuelle overtrædelse. Det er uden betydning, om de tidligere straffe vedrører samme, lignende eller helt andre overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen. Det forudsættes, at den hidtidige anvendte procentvise forhøjelse af bøden i gentagelsestilfælde bortfalder."

Der lovfæstes her en gentagelsesvirkning, som ikke er i overensstemmelse med straffelovens almindelige bestemmelser om gentagelse, hvorefter alene ligeartet kriminalitet tillægges gentagelsesvirkning.

Advokatrådet finder det både i forhold til almindelige præventive betragtninger - men også lovteknisk - problematisk, at man i særlovgivningen afviger de almindelige anvendte strafferetlige grundprincipper.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Vedr. eksternt høring om udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven

Arbejdstilsynet har ved mail og skrivelse af 26. august 2015 sendt udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven i høring.

Lovforslagets indhold giver anledning til følgende bemærkninger:

Risikobaseret tilsyn

Moderniseringsstyrelsen ser positivt på, at det risikobaserede tilsyn målrettes virksomheder, der vurderes at have problemer med arbejdsmiljøet. Det er ligeledes positivt, at tilrettelæggelsen af det risikobaserede tilsyn fremover bliver mere fleksibelt med henblik på en mere ressourceoptimal planlægning. I den forbindelse finder Moderniseringsstyrelsen det væsentligt, at det risikobaserede tilsyn varsles i så god tid som muligt, samt at virksomhederne gøres opmærksom på, hvad der måtte kunne forbedres, afdækkes mv. inden Arbejdstilsynets besøg.

Offentliggørelse af navne på virksomheder under skærpet tilsyn

Moderniseringsstyrelsen støtter op om, at virksomhederne skal motiveres til at øge deres forebyggelsesindsats og forbedre arbejdsmiljøet. I den forbindelse finder Moderniseringsstyrelsen det væsentligt at fastlægge implementeringen af forslaget nærmere. Det er fx uklart, hvor længe en virksomhed vil stå opført på Arbejdstilsynets hjemmeside som værende under skærpet tilsyn, samt hvordan der følges op på den præventive effekt af offentliggørelsen.

Ændringer i straffebestemmelsen – højere bøder

Grove overtrædelser af arbejdsmiljøloven skal fremover give højere bøder, som led i en styrket arbejdsmiljøindsats. Moderniseringsstyrelsen gør i den forbindelse opmærksom på, at de juridiske enheder på statens område kan bestå af flere underliggende institutioner/ansættelsesområder. Disse kan i flere tilfælde ligeledes være geografisk spredte. Her vil en tidligere bøde fremover tillægges gentagelsesvirkning og betragtes som en skærpende omstændighed uden hensyntagen den juridiske enheds karakter, samt hvilke forhold bøderne vedrører.

MODERNISERINGSSTYRELSEN

Moderniseringsstyrelsen peger i den forbindelse på, at det kan være hensigtsmæssigt, at det ved den påtænkte evaluering af initiativet inddrages, om det, at en tidligere bøde tillægges gentagelsesvirkning, har den ønskede præventive effekt over for større juridiske enheder.

Moderniseringsstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til ændringerne om offentliggørelse af APV vedrørende elektromagnetiske felter og til konsekvensrettelsen af indstillingsretten til Arbejds miljørådet og til Arbejds miljøklagenævnet.

Med venlig hilsen

Sara Talaii Olesen

Arbejds miljøfagligt Center
Postboks 1228
0900 København C

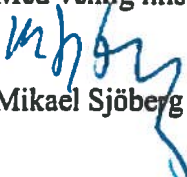
Dato. 11. september 2015

Sendt pr mail til postkasseMV@at.dk og amf@at.dk

Arbejdstilsynet har ved mail af 2. september 2015 (sagsnr. 20150031311) anmodet Dommerforeningen om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven.

I den anledning skal jeg meddele, at forslaget ikke giver Dommerforeningen anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

Domstolsstyrelsen

Arbejdstilsynet
Arbejds miljøfagligt Center
Postboks 1228
0900 København C

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR-nr. 21659509
EAN-nr. 5798000161184

J.nr.: 2015-4102-0054-5
Sagsbehandler: Anna Klærke Nielsen

Mail: akn@domstolsstyrelsen.dk
21. september 2015

Høring om udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven

Arbejdstilsynet har i brev af 26. august 2015 sendt udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven i høring.

Domstolsstyrelsen kan i den anledning oplyse, at styrelsen ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Anna Klærke Nielsen

Københavns Byret

Domstolsstyrelsen
St. Kongensgade 1-3
1264 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2015.40

Den 31. august 2015

Ved en mail af 27. august 2015 har Domstolsstyrelsen anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over forslag om ændring af arbejdsmiljøloven. (Risikobaseret tilsyn, offentliggørelse af navne på virksomheder under skærpet tilsyn, skærpelse af straffen m.v. og bemyndigelse til at udstede regler om offentliggørelse af arbejdspladsvurdering vedrørende elektromagnetiske felter)

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at høringen ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til j.nr. 20150031311.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Østre Landsret
Præsidenten

Den **03 SEP. 2015**
J.nr. 40A-ØL-38-15
Init: cr

Arbejdstilsynet
Arbejds miljøfagligt Center
Postboks 1228
0900 København C

Sendt pr. mail til postkasseMV@at.dk og amf@at.dk

Arbejdstilsynet har ved brev af 26. august 2015 (Sagsnr. 20150031311) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Forsbo

Vestre Landsret
Præsidenten

Arbejdstilsynet
Arbejds miljøfagligt Center
Postboks 1228
0900 København C

J.nr. 40A-VL-36-15
Den 23/09-2015

Arbejdstilsynet har ved brev af 26. august 2015 (Sag 20150031311) anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø (Risikobaseret tilsyn, offentliggørelse af navne på virksomheder under skærpet tilsyn, skærpelse af straffen m.v. og bemyndigelse til at udstede regler om offentliggørelse af arbejdspladsvurdering vedrørende elektromagnetiske felter).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Dette svar sendes pr. mail til postkasseMV@at.dk og amf@at.dk.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen